

Van Onselen eist schadevergoeding van het Openbaar Ministerie

Mediahype beschadigt plastisch chirurg

Robert Crommentuyn

In april 2007 overleed een 21-jarige vrouw kort na een cosmetische ingreep door plastisch chirurg Edwin van Onselen. De media sprongen er bovenop en brandmerkten Van Onselen als dader. Het Openbaar Ministerie sepondeerde onlangs de zaak.

‘Er is vanaf het begin overweldigende media-aandacht voor de zaak geweest’, zegt Van Onselen (41). ‘Honderden journalisten hebben zich erop gestort.’ En de verslaggeving werd gedomineerd door gekleurde beeldvorming, zegt hij. ‘Er werd bijvoorbeeld gesproken van ‘een meisje van slechts 54 kilo dat een liposuctie liet uitvoeren door een plastisch chirurg’. Dat

klinkt toch anders dan ‘een jonge vrouw die weloverwogen een eerdere – in België uitgevoerde – mislukte borstvergroting en scheef uitgevoerde liposuctie liet corrigeren.’ De media wezen bovendien meteen naar hem en niet naar de andere arts die bij de ingreep betrokken was (zie *kader*). ‘Er werd gesproken van een “liposuctiedode” en niet van, bijvoorbeeld, een “anesthesiedode”.’

Waarheid

Toen de media eenmaal beet hadden, lieten ze niet meer los. Er werd gegraven in het verleden van Van Onselen. Hij zou een ander sterfgeval in een ziekenhuis waar hij eerder werkte niet hebben gemeld, hij zou ‘een vriendinnetje’ bij een operatie hebben laten meesnijden, hij zou een patiënt hebben opgelicht. Niets van dat alles bleek op waarheid te berusten. Voor Van Onselen was dit geen reden om zelf de media te mijden. Hij verscheen achtereenvolgens bij Pauw & Witteman, EenVandaag en Spraakmakende Zaken van Paul Rosenmöller om zijn visie op het tragische sterfgeval toe te lichten. ‘Mijn advocaat, media-adviseurs, de vereniging van plastisch chirurgen (NVPC), de Orde van Medisch Specialisten, ze adviseerden allemaal hetzelfde: doe de gordijnen dicht en wacht tot het overwaait. Maar zo ben ik niet. Ik heb niets te verbergen. Ik wil me transparant en toetsbaar opstellen. Ik heb geen geloof, maar mijn levensovertuiging zegt mij dat ik mijzelf aan het eind van de dag recht in de ogen moet kunnen kijken.’

Chirurg Edwin van Onselen:
‘Ik heb niets te verbergen.’

beeld: De Beeldredactie,
Jeroen Jumelet

'Ik ben mijn goede naam volledig kwijt'

Doodsoorzaak

Terwijl kranten en tv zich op de randverschijnselen stortten, verdiepten ook de officiële instanties zich in de zaak. Grote haast werd daarbij niet gemaakt. Pas na anderhalf jaar onderzoek startte het Openbaar Ministerie een gerechtelijk vooronderzoek. Van Onselen en de betrokken anesthesioloog werden verdacht van 'dood door schuld'. Beiden werden verhoord door de rechter-commissaris. En het OM raadpleegde een reeks deskundigen. Twee weken geleden volgde het oordeel: Het Openbaar Ministerie ziet af van rechtsvervolging omdat 'de exacte doodsoorzaak niet

kan worden achterhaald en er daardoor ook niet van dood door schuld kan worden gesproken'. Hoewel de zaak is geseponeerd, is Van Onselen er nog niet klaar mee. 'Rond de motivatie van het OM hangt toch de geur alsof er meer aan de hand is, maar dat ze het bewijs niet rond krijgen', vindt Van Onselen.

Volgens de plastisch chirurg had een zorgvuldigere werkwijze van het OM kunnen voorkomen dat hij ooit als verdachte werd aangemerkt. 'Het ging al fout bij het obductie-onderzoek', zegt hij. 'Het voorlopige obductierapport concludeerde dat noch in de borst noch in het middenrif aanwijzingen waren voor een operatieve perforatie. Het beeld van een masaal subcutaan emfyseem hoort ook bij een trachea- of bronchusletsel. Ik – en met mij de getuige-deskundigen – leid daaruit af dat het probleem bij de beademing moet zijn veroor-

zaakt. Helaas heeft de patholoog-anatoom niet verder gekeken dan het punt waar de luchtpijp splitst. Ze heeft evenmin lucht in de longen geblazen om het lek te vinden. Een onvolledig onderzoek dus. Desondanks concludeerde een geraadpleegde hoogleraar anesthesiologie, zonder enige aanwijzing in het voorlopige obductierapport, dat er hoogstwaarschijnlijk een chirurgisch probleem was. En merkwaardig genoeg heeft de patholoog-anatoom dat overgenomen in het definitieve obductierapport.'

Verdachte

De media wierpen zich al op de zaak toen de obductie nog moest worden uitgevoerd. Het staat voor Van Onselen vast dat alle betrokkenen, dus ook het Openbaar Ministerie en de rechter-commissaris, zich hebben laten beïnvloeden door de gekleurde berichtgeving. 'Zowel de media als het obductierapport wezen mij aan als dader. Daardoor besloot het OM om de zaak te onderzoeken. Maar als de patholoog beter onderzoek had gedaan en het OM zich beter had laten voorlichten, dan zou ik nooit als verdachte zijn aangemerkt', denkt Van Onselen. De gevolgen van de affaire zijn enorm, bevestigt hij. 'Ik ben mijn goede naam volledig kwijt. Niet alleen ik, maar ook mijn gezin en mijn familie worden met enige terughoudendheid bekeken. In die zin kun je zeggen dat ik "besmet" ben. In de ogen van velen ben ik de aanstichter van het kwaad.' De plastisch chirurg hoopt nog op eerherstel en zal een eis tot schadevergoeding indienen bij het OM.

Calamiteit

Zijn mediaoptredens hebben ook veel negatieve aandacht opgeleverd en maakten van Van Onselen een bekende figuur. Dat heeft niet in zijn voordeel gewerkt, vindt hij nu. Toch zou hij het zo weer doen. 'Ook als zaken niet goed zijn gegaan, moet ik mij toetsbaar opstellen. Maar het is een feit dat de media geen onderscheid maken tussen een complicatie, een fout en een verwijtbare fout. De consequenties daarvan zijn heel duidelijk en wens ik niemand toe.' Van Onselen kan zich voorstellen dat de neiging bij artsen om bij een incident de andere route te kiezen – gordijnen dicht en stilzitten tot het overwaait – hierdoor aan aantrekkingskracht wint. 'Maar ik vind dat een arts moet staan voor wat hij doet.' En ondanks alles heeft hij ook nog plezier in zijn werk. 'Het is een prachtig vak en ik kan mijn patiënten nog steeds onbevangen tegemoet treden. Maar er is geen dag dat ik hier niet aan denk. Het is niet anders.'

Een eerder MC-artikel over deze zaak vindt u bij dit artikel op www.medischcontact.nl.

Anesthesioloog weigert commentaar

Van Onselen voerde de ingreep uit samen met een anesthesioloog. Deze medisch specialist heeft zich consequent onttrokken aan elke vorm van media-aandacht. Ook nu wil hij niet terugkijken op de gebeurtenissen. De anesthesioloog beroept zich op een overeenkomst met de nabestaanden. Deze zouden bezwaar maken tegen het verstrekken van informatie aan de media door hem. Een ander argument is dat de zaak volgens de anesthesioloog nog niet is afgerond. De nabestaanden kunnen immers het besluit van het Openbaar Ministerie aanvechten en alsnog vervolging eisen. 'Er is dus ook nog geen fase bereikt waarin op het gehele verloop kan worden teruggeblikt', schrijft hij in een e-mail.

Tot slot wil hij naar eigen zeggen een 'strijd' in de media voorkomen. 'Belangrijk gegeven daarbij is dat de deskundigen het onderling niet eens zijn', schrijft hij. 'Ik ben er niet gerust op dat de media daar integer mee omgaan.' Zo heeft De Telegraaf volgens hem verzwegen dat vier hoogleraren anesthesiologie de verwijten aan zijn adres weerspreken.